

Statistisk ukehefte

T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

D r o n n i n g e n s g t. 16, O s l o - D e p., O s l o 1. T l f. 41 38 20, 41 36 60

Nr. 21/73

23. mai 1973

I N N H O L D

Revisjon av nasjonalregnskapet

Utenriksregnskap for 1. kvartal 1973. Foreløpige tall

Lønnsindeks for arbeidere i bergverksdrift og industri.
1. kvartal 1973

Folketrygdfondet. Balanse pr. 30. april 1973

Emisjoner av ihendehaverobligasjoner i april 1973

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte
nr. 3, 1973

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå hittil i mai 1973

REVISJON AV NASJONALREGNSKAPET

En redegjørelse fra Statistisk Sentralbyrå

Som kjent har Statistisk Sentralbyrå lagt om nasjonalregnskapet i samsvar med nye definisjoner tilrådd av FN og samtidig revidert beregningene i lys av ny statistikk fra de senere år. Det har vist seg at bruken av gamle og nye tall om hverandre i pressen har skapt en del misforståelser. Byrået finner det derfor nødvendig å gi en redegjørelse for de endringer som er gjort i tillegg til den orientering som er sendt ut tidligere i Statistisk ukehefte nr. 10, 1973.

1. Hvordan nasjonalregnskapet blir til. - Usikkerheten i tallene.

Nasjonalregnskapet er et omfattende og avstemt regnskapssystem for norsk samfunnsøkonomi bygd på prinsippene for dobbelt bokholderi. Dets oppgave er dels å gi en systematisk statistisk beskrivelse av økonomien sett under ett, dels å kartlegge i stor detalj transaksjonene mellom de ulike deler av økonomien og mellom Norge og omverdenen. I denne kartleggingen gjør en bruk av definisjoner og klassifikasjoner som ikke er objektivt gitt, men bestemt etter vedtatte regler og konvensjoner, ofte som resultat av internasjonalt samarbeid.

Nasjonalregnskapet inneholder flere tusen tallserier. Det ligger i sakens natur at kvaliteten av nasjonalregnskapstallene varierer sterkt. Mange tallserier bygger direkte på primærstatistikk samlet inn fra bedrifter eller personer, og disse serier kan stort sett betraktes som pålitelige. For andre serier er det statistiske grunnlaget svakere eller direkte dårlig. For noen poster mangler primærstatistikk helt, slik at en må bygge på anslag eller indirekte beregninger.

I en særstilling står tall som blir definert og beregnet som restposter, dvs. framkommer som differenser mellom to eller flere hver for seg direkte beregnede tall. For slike tall må en regne med svært vide feilmarginer. Eksempelvis blir eierinntekten i nasjonalregnskapet beregnet på den måten at det fra verdien av den samlede produksjon først blir trukket anslag for vareinnsats og kapitalslit, så korrigert for indirekte skatter og subsidier og til slutt trukket fra lønnskostnader. De anslag som en på denne måten kommer fram til, vil fange opp - og i uheldigste fall summere opp - alle svakheter og unøyaktigheter i beregningene på tidligere stadier. Bare for noen få næringer har en muligheter for å kontrollere resultatet mot direkte innsamlet statistikk.

Derfor har eierinntektstallene i nasjonalregnskapet feilmarginer som er forholdsvis vide sammenliknet med tallene selv. Det samme gjelder noen andre tall som også blir definert og beregnet som restposter, først og fremst tallene for nettoinvesteringer, overskott/underskott på driftsregnskapet overfor utlandet og privat kapitaltilvekst (sparing).

Ellers gjelder den hovedregel for nasjonalregnskapet som for all annen statistikk, at foreløpige tall er mer usikre enn de endelige tall. Nasjonalregnskapstall beregnet like etter et års utgang må bygge på ufullstendig måneds- og kvartalsstatistikk og kan av den grunn inneholde store feil. Slike tall vil derfor ofte bli utsatt for betydelige revisjoner når en mer fullstendig årsstatistikk foreligger.

2. Hvorfor er det nødvendig å revidere "endelige" tall?

Det kan vise seg ønskelig fra tid til annen å revidere også såkalte "endelige" tall fordi

- (i) ny primærstatistikk i form av resultater fra de periodiske tellinger eller fra helt nye typer undersøkelser kan gi grunnlag for å erstatte indirekte anslag med tall bygget på direkte observasjoner,
- (ii) nye og bedre beregningsmetoder kan bli tatt i bruk,
- (iii) det kan være ønskelig å endre definisjoner og klassifikasjoner.

Revisjoner som gjennomføres av en eller flere av disse grunner, fører i alminnelighet til endringer i nivået av nasjonalregnskapstallene. Skal brudd i seriene unngås, må derfor nasjonalregnskapstallene revideres for en lang årrekke bakover.

Slike gjennomgripende revisjoner av nasjonalregnskapstallene kan av praktiske grunner ikke gjennomføres til stadighet. Det kommer av at nasjonalregnskapet er et omfattende og komplisert regnskapssystem hvor retting på ett punkt virker tvers igjennom hele systemet og som regel slår ut svært mange steder. Derfor vil gjennomføring av en større revisjon bety at hele nasjonalregnskapet må regnes om fra grunnen av, en prosess som i praksis har vist seg å kreve flere år. Dertil kommer at slike stadige revisjoner ville skape nærmest håpløse problemer ved bruken av nasjonalregnskapstallene i økonomisk politikk og økonomisk analyse.

Den praktiske konsekvens som er trukket, både i Norge og i andre land, er at slike større revisjoner av "endelige" tall bare kan gjennomføres med lange mellomrom. De kan vanskelig rettferdiggjøres før det er samlet opp så mye ny informasjon at en vesentlig forbedring av gamle tall kan ventes, eller fordi andre tungtveiende grunner gjør en ommlegging ønskelig.

3. Hvorfor revisjon nå?

I Norge er det tidligere gjennomført to slike gjennomgripende revisjoner. Den første, som innebar at bedre og mer detaljerte beregningsmetoder ble tatt i bruk (revisjon av type (ii)), samtidig som definisjoner og klassifikasjoner ble lagt om (type (iii)), foregikk i årene 1946-1952 og førte blant annet til en kraftig oppjustering av tidligere tall. Den neste revisjon ble gjennomført i årene 1956-1962 og var hovedsakelig av type (i), men omfattet også noen mindre vesentlige definisjonsendringer. Reviderte tall ble beregnet tilbake og offentliggjort for hele etterkrigstiden. De tallmessige utslag av denne revisjonen var forholdsvis små.

Den omlegging av nasjonalregnskapet som nå er gjennomført, kombinerer beregningsendringer av type (i), men på noen punkter også av type (ii), med overgang til nye definisjoner og klassifikasjoner (type (iii)). Beregningsendringene har tatt sikte på å utnytte resultatene av ny statistikk som har kommet til siden nasjonalregnskapet sist ble revidert, særlig folketellingen 1960, bedriftstillingen 1963, forbruksundersøkelsen 1967, den årlige regnskapsstatistikken for industrien fra 1967 og de representative inntektsundersøkelser fra 1962 og 1967.

Beregningsendringene har hatt som viktigste mål å forbedre tallene i inntekts- og kapitalregnskapet, først og fremst tallene for eierinntekter og kapitaltilvekst. Den første mistanke om at det her var behov for revisjoner, fikk Byrådet i 1965-1966. Da forelå det resultater fra inntektsstatistikken 1962 som antydte muligheten av at nasjonalregnskapets eierinntektstall, særlig i industrien, kunne være betydelig overvurdert. På samme tid fikk en resultater fra Bedriftstillingen 1963 som tydet på at nasjonalregnskapet hadde undervurdert produksjonen i flere av de tjenesteytende næringer og som følge av dette også undervurdert lønns- og eierinntektene i disse næringer. Beregninger som ble foretatt noe senere i forbindelse med Formuesfordelingskomitéens innstilling pekte i samme retning som inntektsstatistikken; de gav sterke indisier på at kapitalslitet i industrien og dermed eierinntekten i denne næringen var undervurdert. Til sammen viste disse opplysninger at det var behov for en gjennomgripende revisjon av nasjonalregnskapets inntektsoppgaver. Foreløpig manglet en imidlertid holdepunkter for å avgjøre

hvilke rettinger var nødvendige og på hvilke andre punkter i regnskapet slike rettinger skulle slå ut. Det nødvendige datagrunnlag for en revisjon fikk en først i 1969, med resultatene av regnskapsstatistikken for industrien for året 1967 og de periodiske inntekts-, formues- og forbruksundersøkelser fra samme år.

De definisjons- og klassifikasjonsendringer som nå er gjennomført, er motivert av ønsket om å bringe det norske nasjonalregnskap i samsvar med internasjonale tilrådinger. Hittil har Norge brukt definisjoner som var fastlagt før det internasjonale samarbeid på dette felt tok til og som derfor har avveket noe fra de internasjonalt mest brukte. Det har vært klare ulemper ved dette. I 1968 vedtok FN - etter mange års forarbeid - et revidert og utvidet nasjonalregnskapssystem som medlemslandene ble tilrådd å ta i bruk. Det nye system representerer betydelige framsteg i forhold til det gamle, og Statistisk Sentralbyrå bestemte seg tidlig i 1960-årene til å ta det nye system i bruk trass i de åpenbare ulemper en omlegging av definisjoner og klassifikasjoner måtte føre med seg for brukerne i en overgangstid.

For å gjøre ulempene med revisjonen av nasjonalregnskapet minst mulig var det sterkt ønskelig å gjennomføre beregningsendringene og overgangen til nye definisjoner og klassifikasjoner på samme tid og som en samlet operasjon. Av grunner som er nevnt, kunne tallarbeidet først ta til i 1969. Trass i at de to foregående revisjoner hver hadde tatt seks år å gjennomføre, satte en seg opprinnelig som mål å få revisjonen ferdig sommeren 1972, tidsnok til at Nasjonalbudsjettet for 1973 og Langtidsprogrammet 1974-1977 kunne bygge på de nye tall.

Uforutsette problemer førte til at denne tidsplanen ikke kunne holdes, og arbeidet med revisjonen pågår fortsatt. Det er hittil offentliggjort nasjonalregnskapstall etter nytt system bare for årene 1968-1972. Disse er offentliggjort som foreløpige tall, idet arbeidet med å forbedre kvaliteten av dem ennå ikke er helt avsluttet.

4. De viktigste endringer ved siste omlegging.

Den siste omlegging av nasjonalregnskapet omfatter et ganske stort antall endringer i definisjoner og grupperinger og i beregninger og beregningsmetoder. Hver for seg er imidlertid mange av disse endringene små. I dette avsnittet skal en gi en punktvis oppsummering av de viktigste endringer som er foretatt. Ellers vises til tabellvedlegget.

4.1 Definisjons- og klassifikasjonsendringer

- a. Bruttoproduktbegrepet er definert om, slik at reparasjons- og vedlikeholdsutgifter nå blir ført til fradrag og ikke som før betraktet som en del av bruttoinvesteringene og dermed av bruttonasjonalproduktet. Som følge av at reparasjons- og vedlikeholdsutgifter ikke lenger er med i bruttoinvesteringsbegrepet, er nivået for kapitalslitet justert ned tilsvarende. Omdefineringen av bruttobegrepene påvirker derfor ikke nivået av nettoinvesteringen, nattonasjonalproduktet, sparingen og de forskjellige inntektsbegrep.
- b. Bankvesenet behandles på FN's tilråding annerledes enn tidligere ved at posten "frie banktjenester" ikke regnes med i det private konsum. Denne omdefineringen betyr at tallene for privat konsum, brutto- og nettonasjonalprodukt, faktorinntekt og eierinntekt blir tilsvarende redusert.
- c. Skattedefinisjonen er endret. Tidligere registrerte nasjonalregnskapets skattebegrep dels de påløpne skatter i det enkelte år, dels de skatter som faktisk ble innbetalt og bokført i året. I det reviderte nasjonalregnskap blir påløpne skatter nyttet konsekvent som hovedbegrep. Dessuten vil det bli gitt opplysninger også om innbetalte skatter. I en periode med stigende skatter fører den nye skattedefinisjonen jamt over til høyere skattetall enn tidligere. Det trekker i samme retning, men er tallmessig av underordnet betydning, at visse offentlige gebyrer som tidligere ble oppfattet som betaling for varer og tjenester, nå i samsvar med FN's tilråding, blir behandlet som skatter. De nye definisjoner av skattene innebærer omtrent tilsvarende omdefineringer mellom privat og offentlig disponibel inntekt og mellom privat og offentlig sparing.
- d. Næringsgrupperingen er revidert og brakt i samsvar med den nyeste internasjonale standard for næringsgruppering. Dette påvirker ikke de nasjonale totaltall, men bare fordelingen av disse på næring. Den viktigste enkeltendring er at bilverksteder og andre reparasjonsverksteder ikke lenger blir tatt med under industri, men er flyttet til personlig tjenesteyting.
- e. Der er gjennomført grupperingsendringer også mange andre steder i systemet, blant annet i grupperingen av det private konsum. Den kanskje

viktigste endring her et at posten "tjenesteyting i hotell- og restaurantdrift" nå i motsetning til tidligere inkluderer verdien av mat og drikkevarer servert ute, vurdert til hotellenes og restaurantenes innkjøpspriser, samtidig som konsumpostene matvarer og drikkevarer er redusert tilsvarende.

f. Utenlandske sjøfolk på norske skip betraktes i det reviderte nasjonalregnskap som "innlendinger". Lønn til utenlandske sjøfolk på norske skip regnes derfor, i motsetning til tidligere, som bidrag til brutto- og netto-nasjonalproduktet. For arbeid utført av norske sjøfolk på utenlandske skip, som tidligere ble bokført som bidrag til brutto- og nettonasjonalproduktet, er behandlingsmåten endret tilsvarende. Faktorinntekt og utbetalt lønn i sjøfart blir i det reviderte nasjonalregnskap justert i samsvar med dette.

g. Endring i trekapitalen i skogbruket blir i det reviderte nasjonalregnskap ikke lenger regnet som investering og heller ikke tatt med som produksjon i skogbrukssektoren.

h. Livdyrbestanden i jordbruket blir i det nye regnskap betraktet som fast realkapital og endringer i bestanden blir regnet som investering i fast realkapital, mot tidligere som lagerendring.

4.2 Beregningsendringer

a. Alle kapitalslitserier er omregnet i samsvar med de definisjonsendringer som allerede er nevnt. Dessuten gir de lange tidsserier som en nå har for bruttoinvesteringene, muligheter for å bruke bedre beregningsmetoder enn tidligere. De nye beregningsmåter har gitt kapitalslittall som - korrigert for definisjonsendringer - totalt sett ligger noe høyere enn de gamle i alle år. Dette innebærer en tilsvarende reduksjon av de nasjonale totaltall for blant annet nettoinvestering, nettonasjonalprodukt, eierinntekter og sparing. Korreksjonene har gått i ulike retninger og har slått ut med forskjellig styrke for de ulike næringer. For industrien har beregningsendringen ført til en betydelig oppjustering av kapitalslitet.

b. Metoden for å beregne husleie og inntekt av egen bolig, er endret. En har nå valgt å legge seg nærmere skattepraksis enn tidligere med det resultat at posten er blitt justert en god del opp. Korreksjonen fører til tilsvarende øking i anslagene for blant annet det samlede private konsum, brutto- og nettonasjonalprodukt, samt faktor- og eierinntekt i næringen eiendomsdrift og i hele økonomien.

c. I tillegg til de metodeendringer som er nevnt under (a) og (b), er det foretatt en detaljert og kritisk gjennomgang av nasjonalregnskapets "kryssløpsregnskap", dvs. beregningene, vare for vare, av produksjonen i de enkelte næringer og bruken av varene til vareinnsats i andre næringer, konsum, investering i fast kapital, lagerøking og eksport. Under denne revisjon har Byrået

søkt å utnytte all ny statistikk som er kommet til siden nasjonalregnskapet sist ble revidert, særlig bedriftstellingen 1963, forbruksundersøkelsen 1967 og den årlige regnskapsstatistikken for industrien. Revisjonene av kryssløpsregnskapet har resultert i justeringer i tallene for de fleste næringer, men justeringene er stort sett små og går i begge retninger. Samlet har imidlertid revisjonene resultert i justeringer nedover av anslagene både for det private og offentlige konsum, de samlede bruttoinvesteringer og eksportoverskottet. I alt utgjør reduksjonen 1,5 milliarder kr. og anslagene for brutto- og nettonasjonalprodukt, faktorinntekt og eierinntekt blir dermed redusert med samme beløp. Forholdsvis sterkest har utslaget vært for industrien, der vareinnsatsen på grunnlag av regnskapsstatistikken er satt betydelig opp. Den økte vareinnsats i industrien har for en stor del kommet fra tjenesteytende næringer, hvor en nå med støtte i bedriftstellingen og annen, nyere informasjon har satt produksjonsanslagene opp.

d. Anslaget for bedriftenes lønnskostnader er justert opp, særlig i de tjenesteytende næringer, og har sammenheng med foregående punkt. Dessuten er anslagene for næringslivets sosiale utgifter hevet noe. Endelig har overgangen til å regne med påløpne istedenfor innbetalte skatter (punkt 4.1.c ovenfor) ført til litt høyere tall for arbeidsgiverandelen av trygdepremier. De høyere anslag for bedriftenes lønnskostnader motsvares dels av høyere anslag for brutto- og nettonasjonalproduktet og faktorinntekten, dels av lavere anslag for eierinntekten.

5. Konsekvenser for tallene.

De definisjons- og beregningsendringer som er omtalt ovenfor, har først og fremst gitt seg utslag i tallene for de enkeltposter i nasjonalregnskapet som er direkte berørt av endringene. Men siden nasjonalregnskapet er lagt opp som et avstemt dobbelt bokholderi, har dette indirekte fått konsekvenser for andre tallserier i systemet, herunder de fleste nasjonale totalstørrelser. Storparten av de nye tall for totalstørrelsene avviker merkbart fra tall som tidligere har vært offentliggjort.

Som vedlegg til redegjørelsen følger et sett av tabeller som viser størrelsen av disse avvik og årsakene til dem. Det er lagt vekt på å skille mellom avvik som skyldes beregningsendringer og avvik som er en konsekvens av definisjons- og klassifikasjonsendringer. Det er bare de første som i realiteten betyr noe for det bilde nasjonalregnskapet gir norsk økonomi. Ved studium av tabellene bør en videre skille mellom endringer i tallenes nivå og endringer i bevegelsen av tallene fra år til år. For bruken av tallene i den økonomiske politikken er det siste ofte det viktigste.

5.1 Endringer i realregnskapet

Avvikene mellom gamle og nye tall i realregnskapet skyldes i alt vesentlig definisjonsendringer. Dette framgår av tabell a, som

Tabell a. Nasjonalprodukt etter anvendelse. Gamle og nye tall 1969. Mill.kr.

	Gamle tall	Nye tall	Avvik i alt	Av dette som følge av		Beregn. endr. i pst. av gamle tall $6 = \frac{5 \cdot 100}{1}$
				Defini- sjons- endr.	Bereg- nings- endr.	
	1	2	3=2-1	4	5=3-4	
Privat konsum	40608	39139	-1469	-1143	-326	-0,8
+ Offentlig konsum	10831	10943	112	103	9	0,1
+ Bruttoinvestering	24764	17412	-7352	-7081	-271	-1,1
+ Eksport	29517	29368	-149	-104	-45	-0,2
- Import	27883	27858	-25	-108	83	0,3
= Bruttonasjonalprodukt ...	77837	69004	-8833	-8117	-716	-0,9

er et sammendrag av den mer detaljerte tabell 1 i tabellvedlegget. For året 1969 - det siste år en har endelige tall for etter gammelt system - ligger det nye tall for bruttonasjonalproduktet 8,8 milliarder kr. lavere enn det gamle. Definisjonsendringer forklarer hele 8,1 milliarder kr. av nedjusteringen. Bare 0,7 milliarder kr. eller 0,9 prosent av bruttonasjonalproduktet etter gamle tall skyldes beregningsendringer.

Den definisjonsendringen som skaper størst avvik mellom gamle og nye tall for bruttonasjonalproduktet gjelder reparasjoner og vedlikehold (7,0 milliarder kr. i 1969), som ikke lenger regnes med i bruttoprodukt og bruttoinvesteringsbegrepene. En annen viktig definisjonsendring som slår sterkt ut gjelder frie banktjenester (1,4 milliarder kr.), som ikke lenger er inkludert i bruttoproduktet og det private konsum.

For bruttonasjonalproduktets hovedkomponenter er avvikene mellom gamle og nye tall som følge av beregningsendringer av samme lave størrelsesorden som for bruttonasjonalproduktet. De varierer mellom 0,1 prosent og 1,1 prosent i tallverdi. Disse tall for beregningsmessige avvik når det gjelder hovedkomponenter dekker imidlertid over avvik som går i begge retninger og som slår ut med forskjellig styrke i de enkelte underposter.

Tabell b. Nasjonalproduktet etter anvendelse. Prosentvis endring fra foregående år

	1969		1970		1971	
	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall
Privat konsum	11,2	9,9	13,1	11,8	12,0	11,7
Offentlig konsum	10,9	10,3	10,4	10,7	15,7	17,5
Bruttoinvestering	3,2	1,9	31,8	40,8	14,4	16,2
Eksport	6,6	6,8	13,7	13,7	7,9	7,2
- Import	7,1	6,3	23,4	23,6	11,3	12,3
Bruttonasjonalprodukt ...	8,2	8,0	15,2	15,0	12,1	11,8
- Kapitalslit	6,4	7,4	13,4	15,4	13,6	14,7
Nettonasjonalprodukt	8,7	8,1	15,6	15,0	11,7	11,4

Også når det gjelder år-til-år-bevegelsene i tidsrommet 1968-1971 er forskjellen mellom gamle og nye tall i realregnskapet svært liten. Som tabell b viser, gir de gamle og de nye tall omtrent samme bilde av konjunkturforløpet i de år som en sammenlikning er mulig for (for flere detaljer, se vedlegget, tabell 5). De registrerte prosentvise år-til-år-bevegelser i bruttonasjonalproduktet er nær identiske i de to sett tall. For de forskjellige komponenter av bruttonasjonalproduktet viser de to sett tall også svært like bevegelser. De ulikheter som finnes, ligger langt innenfor den usikkerhetsmargin en må regne med for slike tall og kan i noen grad også skyldes at de nye tall bygger på mer fullstendig årsstatistikk.

5.2. Endringer i inntektsregnskapet

Inntrykket er ikke like tilfredsstillende for inntektsregnskapet. Her er avvikene mellom gamle og nye tall, som ventet, relativt sett betydelig større, og i høyere grad enn for realregnskapet skyldes avvikene beregningsendringer, se tabell c (jfr. tabellene 2-4 i vedlegget).

Tabell c. Faktorinntekt, lønnskostnader og eierinntekt. Gamle og nye tall 1969. Mill.kr.

	Gamle tall	Nye tall	Avvik i alt	Av dette som følge av		Beregn.- endringer i pst. av gamle tall 6= $\frac{5 \cdot 100}{1}$
				Definisjonsendr.	Beregningsendr.	
	1	2	3=2-1	4	5=3-4	
Bruttonasjonalprodukt	77 837	69 004	-8 833	-8 117	-716	-0,9
- Kapitalslit	15 845	9 509	-6 336	-7 003	667	4,2
= Nettonasjonalprodukt	61 992	59 495	-2 497	-1 114	-1 383	-2,2
- Ind. skatter(netto)	7 012	7 461	449	449	-	.
= Faktorinntekt	54 980	52 034	-2 946	-1 563	-1 383	-2,5
Lønnskostnader	36 636	37 654	1 018	261	757	2,1
Eierinntekt	18 344	14 380	-3 964	-1 824	-2 140	-11,7

Det som særlig har krav på oppmerksomhet, er nedjusteringen av anslaget for eierinntekt i 1969 fra 18,3 milliarder kr. etter gamle tall til 14,4 milliarder kr. etter nye tall, dvs. med 3,9 milliarder kr. Av nedjusteringen i eierinntektsanslaget skriver 1,8 milliarder kr. seg fra definisjonsendringer. Det meste av dette skyldes at posten frie banktjenester (1,4 milliarder kr.) nå er fjernet, samtidig som definisjonsendringer og overgang til å registrere påløpne beløp istedenfor innbetalte beløp har ført til en øking i tallet for indirekte skatter (netto) på bortimot 0,5 milliarder kr.

Den nedjustering av eierinntektsanslaget som skyldes beregningsendringer utgjør i alt 2,1 milliarder kr. i 1969. Nedjusteringen skriver seg med like beløp fra tre poster, nemlig en beregningsmessig justering nedover av bruttonasjonalproduktet og beregningsmessig justering oppover av anslagene for kapitalslit og lønnskostnader. Trass i at de tre justeringer hver for seg er prosentvis små (henholdsvis 0,9, 4,2 og 2,1 prosent av de gamle tall), trekker de i samme retning slik at utslaget for eierinntekten blir en nedjustering på 11,7 prosent i forhold til det gamle tall.

Nedjusteringen av eierinntektstallet har slått særlig sterkt ut i industrien (se tabell 2 i vedlegget). Mens det tidligere anslag for eierinntekten i industrien i 1969 var 5,4 milliarder kr., viser reviderte tall 2,4 milliarder kr. Om lag 0,5 milliarder kr. av nedjusteringen på 3,0 milliarder kr. skyldes definisjonsendringer, blant annet den nye næringsgrupperingen som er tatt i bruk. Resten - 2,5 milliarder kr. eller hele 47,2 prosent av det gamle tall - skriver seg fra beregningsendringer. Høyere kapitalslittall forklarer 0,5 milliarder kr., men den viktigste endring er at anslaget for vareinnsatsen i industrien er satt opp med vel 2 milliarder kr.

Det er først og fremst den nye regnskapsstatistikken for store foretak i industrien, sammen med bedriftstillingen 1973 og det grunnlag den gav for en oppjustering av produksjonsanslagene i mange av de tjenesteytende næringer, som har ført til denne relativt sterke oppjustering av vareinnsatsen og dermed nedjustering av eierinntektene i industrien. Fortsatt må en imidlertid regne med at tallet for eierinntekten i industrien er et usikkert anslag. Dette kommer bl.a. av at en foreløpig bare har regnskapsstatistikk for store foretak og at det ikke er gjennomført regler om standardisert regnskapsføring i foretakene.

Når det gjelder år-til-år-bevegelsene i tallene i inntektsregnskapet, er det foreløpig vanskelig å avgjøre om de nye nasjonalregnskapstall gir et annet bilde av utviklingen enn de gamle. Dette kommer av at den periode en kan foreta sammenlikninger for er kort (1968-1971) og at både de gamle og de nye tall, særlig for de siste år, i varierende grad er foreløpige. Forskjeller i utviklingen mellom gamle og nye tall skyldes derfor ikke nødvendigvis at definisjoner og beregninger i nasjonalregnskapet er lagt om, men skriver seg sannsynligvis i minst like høy grad fra at en for de nye tall har kunnet bygge på mer endelig statistikk.

Avvikene mellom gamle og nye tall når det gjelder år-til-år-bevegelser i inntektsseriene varierer sterkt fra tallserie til tallserie. Overensstemmelsen er gjennomgående god for serier der beregningene har forankring i direkte statistikk (lønnskostnader og inntektsoverføringer til og fra det offentlige). Men for serier som blir bestemt som restposter viser de nye tall til dels en helt annen bevegelse fra år til år enn de gamle. Det gjelder eierinntektstallene i tabell 7, linjen for "annen privat inntekt av arbeid og kapital" i tabell 8, og kapitaltilveksttallene i tabell 9. Dette er tall som nettopp fordi de beregnes residualt - hører til de mest usikre i nasjonalregnskapet og hvor en har erfaring for at avvikene mellom foreløpige og endelige tall kan være særlig store.

6. Nye relasjoner mellom tallene

Når nivået for nasjonalregnskapstallene endres, vil forholdet mellom dem også nødvendigvis endres. Vi finner derfor at viktige forholdstall har en annen størrelsesorden i det nye nasjonalregnskapssystem enn i det gamle.

Det gjelder først og fremst alle tall uttrykt som prosent av bruttonasjonalproduktet. Som følge av omleggingen er verdien av bruttonasjonalproduktet justert ned med vel 11 prosent i 1969, hovedsakelig som følge av definisjonsendringer. Dette fører automatisk til at alle prosenttall med bruttonasjonalproduktet i nevneren går opp tilsvarende. I tillegg kommer endringer som følge av at også telleren kan være endret i forhold til tidligere.

Tabell d. Tall i prosent av bruttonasjonalproduktet. 1969

	Gamle tall	Nye tall	Avvik
Privat konsum	52,2	56,7	4,5
Offentlig konsum	13,9	15,9	2,0
Bruttoinvestering	31,8	25,2	-6,6
Eksport	37,9	42,6	4,7
Import	35,8	40,4	4,6
Skatter og avgifter i alt	35,3	40,7	5,4

Tabell d. viser størrelsen av en del nøkkeltall etter gammelt og nytt system i 1969, uttrykt som prosent av bruttonasjonalproduktet. Både for privat og offentlig konsum, eksport og import ligger disse prosenttallene nå betydelig høyere enn tidligere, samtidig som bruttoinvesteringskvoten (bruttoinvestering i prosent av bruttonasjonalprodukt) har gått ned fordi reparasjons- og vedlikeholdsutgifter ikke lenger regnes med verken i teller eller nevner. Skatter og avgifter som prosent av bruttonasjonalproduktet stiger fra 35,3 prosent til 40,7 prosent for året 1969. Tallet går opp fra 35,3 til 39,8 prosent fordi bruttonasjonalproduktet (nevneren) går ned, og videre til 40,7 prosent fordi skattebegrepet (telleren), som nå gjelder påløpne skatter, går noe opp.

Lønnsandelen (lønnskostnader i prosent av faktorinntekt) er et annet viktig forholdstall som er endret, (se tabell e).

Tabell e. Tall i prosent av faktorinntekt. 1969

	Gamle tall	Nye tall	Avvik
Lønn	66,6	72,4	5,8
Eierinntekt	33,4	27,6	-5,8

De samlede lønnskostnader er justert opp med vel 1 milliard kr. i 1969 samtidig som faktorinntekten er revidert ned med over 1,5 milliarder kr. Dette fører til at lønnsandelen blir endret fra 66,6 prosent etter gamle tall til 72,4 prosent etter nye, mens eierinntektsandelen går tilsvarende ned (se tabell 8 i vedlegget for flere detaljer).

Av tabell f. ser en at anslaget for sparekvoten (samlet privat og offentlig kapitaltilvekst i prosent av nettonasjonalproduktet) er justert ned fra 16,1 prosent etter gamle tall til 14,9 prosent etter de nye.

Tabell f. Tall i prosent av nettonasjonalproduktet. 1969

	Gamle tall	Nye tall	Avvik
Kapitaltilvekst (sparing) i alt	16,1	14,9	-1,2
Privat kapitaltilvekst (sparing)	8,3	5,0	-3,3
Offentlig kapitaltilvekst (sparing)	7,8	9,9	2,1

Mer bemerkelsesverdig enn endringen i den totale sparekvote er forskyvningene mellom privat og offentlig sparing. På grunn av den sterke nedjustering av eierinntektene - særlig i industrien - , men også som følge av omdefineringen av skattebegrepet fra innbetalt til påløpen skatt, synker den private sparekvote fra 8,3 til 5,0 prosent av nettonasjonalproduktet. Endring i skattebegrepet (telleren) og nedgangen i nettonasjonalproduktet (nevneren) fører omvendt til en øking i den offentlige sparekvote fra 7,8 til 9,9 prosent av nettonasjonalproduktet.

Tabell g. Tall i prosent av privat disponibel inntekt. 1969

	Gamle tall	Nye tall	Avvik
Privat konsum	88,7	92,9	4,2
Privat kapitaltilvekst (sparing).....	11,3	7,1	-4,2

Nedgangen i den private sparekvote gjenspeiles i prosenttallene i tabell g. som viser fordelingen av den private disponible inntekt. Siden tallene for det private konsum bare er justert svakt nedover, mens den private disponible inntekt synker sterkt som følge av nedgangen i eierinntekter og nye definisjoner av skatter og avgifter, øker den private konsumkvoten fra 88,7 prosent til 92,9 prosent i 1969. Den private sparekvoten, definert som privat kapitaltilvekst i prosent av privat disponibel inntekt, går tilsvarende ned.

7. Konsekvenser for den økonomiske politikken

Summerer en opp, er totalinntrykket at de nye tallene i realregnskapet - bortsett fra definisjonsendringer - er lite forskjellige fra de gamle. Det er disse tallene som utgjør tyngden i nasjonalregnskapet og som blir mest brukt i den økonomiske politikken, særlig i konjunkturpolitikken og nasjonalbudsjettarbeidet.

Også i inntektsregnskapet er forskjellen mellom gamle og nye tall - bortsett fra definisjonsendringer - små for de av postene som er beregnet med direkte støtte i primærstatistikk. Det gjelder inntektstallene for primærnæringene, tallene for lønnskostnader med unntak for en del tjenesteytende

næringer, og alle tall for inntektsoverføringer mellom den offentlige og den private sektor. Derimot er det til dels store avvik mellom gamle og nye beregninger når det gjelder tall som beregnes som restposter, først og fremst seriene for eierinntekt og privat kapitaltilvekst. Disse tallseriene har vist seg å ha enda større usikkerhetsmarginer enn tidligere antatt.

Med den utbygging av primærstatistikken som har skjedd i 1960-årene, har datagrunnlaget for eierinntektstallene i nasjonalregnskapet, særlig for industrien, blitt bedre enn tidligere. Men fortsatt gjelder det at eierinntekts- og kapitaltilveksttallene, sett under ett og for mange av enkelt-næringene, er usikre og til dels svært usikre.

Byrået har ofte pekt på svakheten ved de tallserier i nasjonalregnskapet som framkommer som restposter. En har på ulike måter forsøkt å gjøre usikkerheten ved tallene kjent for brukerne. I den første nasjonalregnskapspublikasjonen (1952) ble alle serier forsynt med et "karaktersystem" i form av tall og bokstaver som gav uttrykk for påliteligheten av henholdsvis nivået og bevegelsen i seriene. Særlig usikre serier, herunder tallene for Andre private inntekter (inklusive fondsopplegg i selskaper) og for Privat sparing, fikk laveste karakter 3c, som ble forklart slik: "Usikre tall: Beregningene hviler på svakt statistisk grunnmateriale og dårlige holdepunkter ellers. Tallserier, hvor enten nivået eller bevegelsen er karakterisert på denne måten, har i regelen liten selvstendig verdi, men beregningen rettferdiggjøres ved at den går inn som nødvendig ledd i en større sammenheng." I nasjonalregnskapspublikasjonen for 1965 og senere år har usikkerheten i inntektsregnskapet vært antydnet i en tabell med tall for disponibel inntekt etter institusjonell sektor beregnet etter to ulike metoder som viser en "statistisk uoverensstemmelse" av størrelsesordenen 2-3 milliarder kr.

Byrået kan ikke utelukke at enkelte brukere av nasjonalregnskapet har oversett det som foran er nevnt. Men usikkerheten ved tallene har vært vel kjent av de departementer og offentlige komitéer som har nyttet nasjonalregnskapstallene som grunnlag for tilrådinger eller avgjørelser om økonomisk politikk. Dette gjelder for eksempel Utredningsutvalget for inntektsoppgjørene 1966, som i sin innstilling fra januar 1966 (s. 18) minner om at "anslagene for eierinntekten hører til de mest usikre i nasjonalregnskapet" og understreker dette ved å skrive:

"For de fleste næringer blir eierinntekten i nasjonalregnskapet beregnet som en saldo mellom næringens bruttoproduksjonsverdi og summen av alle utgifter ved produksjonen (vareinnsats, kapitalslit og lønn). Derfor vil eierinntektstallene automatisk reflektere alle svakheter ved de tidligere ledd i beregningene. Den største usikkerhetsfaktor er beregningen av kapitalslitet. Det er en vanlig oppfatning at dette ikke gjør tallene

15 verdiløse som indikatorer for bevegelsen i eierinntektene
over ikke alt for lange tidsrom. Men anslagene for eierinntektenes
nivå må antas å ha betydelige feilmarginer".

Usikkerheten spesielt i kapitalslit- og realkapitalberegningene ble under-
streket av Byrået i en redegjørelse som ble sendt Finansdepartementet og
forelagt Stortingets finanskomiteé i 1969 i forbindelse med behandlingen av
Formuesfordelingskomitéens innstilling.

Revisjon av nasjonalregnskapet

Tabell 1. Nasjonalprodukt etter anvendelse. Gamle og nye tall 1969. Mill.kr.

	Gamle tall (1)	Nye tall (2)	Avvik (3)=(2)-(1)	Av dette som følge av:		Beregn.endr. i pst. av gamle tall (6)= $\frac{(5) \cdot 100}{(1)}$
				Def.endr. (4)	Beregn.endr. (5)=(3)-(4)	
Privat konsum	40 608	39 139	-1 469	-1 143	-326	-0,8
Offentlig konsum .	10 831	10 943	112	103	9	0,1
Sivilt	8 309	8 393	84	103	-19	-0,2
Militært	2 522	2 550	28	-	28	1,1
Bruttoinvestering.	24 764	17 412	-7 352	-7 081	-271	-1,1
Bygninger og anlegg	13 277	10 318	-2 959	-2 828	-131	-1,0
Skip og båter ..	2 652	1 184	-1 468	-1 433	-35	-1,3
Annet transport- materiell	2 704	1 785	-919	-1 009	90	3,3
Maskiner, red- skap, inventar .	5 742	3 791	-1 951	-1 847	-104	-1,8
Lagerendring ...	389	334	-55	36	-91	-23,4
Eksporthoverskott .	1 634	1 510	-124	4	-128	-7,8
Ekspert	29 517	29 368	-149	-104	-45	-0,2
- Import	27 883	27 858	-25	-108	83	0,3
Bruttonasjonal- produkt	77 837	69 004	-8 833	-8 117	-716	-0,9
Kapitalslit	15 845	9 509	-6 336	-7 003	667	4,2
Bygninger og anlegg	5 382	2 967	-2 415	-2 750	335	6,2
Skip og båter ..	4 546	2 720	-1 826	-1 433	-393	-8,6
Annet transport- materiell	2 300	1 268	-1 032	-1 009	-23	-1,0
Maskiner, red- skap, inventar .	3 617	2 554	-1 063	-1 811	748	20,7
Nettonasjonal- produkt	61 992	59 495	-2 497	-1 114	-1 383	-2,2

Tabell 2. Faktorinntekt, lønnskostnader og eierinntekt. Gamle og nye tall, 1969.
Mill.kr.

	(1)	(2)	(3)=(2)÷(1)	Av dette som følge av:		(6)= $\frac{(5) \cdot 100}{(1)}$
	Gamle tall	Nye tall	Avvik	(4) Definisjons- endringer	(5) Beregnings- endringer	Beregnings- endringer i prosent av gamle tall
Nettonasjonalprodukt..	61 992	59 495	-2 497	-1 114	-1 383	- 2,2
÷ Indirekte skatter ..	10 565	10 756	191	191	-	-
+ Subsidier	3 553	3 295	-258	-258	-	-
Faktorinntekt	54 980	52 034	-2 946	-1 563	-1 383	- 2,5
Av dette:						
Primærnæringer	3 501	3 465	-36	-47	11	0,3
Industri	16 315	12 835	-3 480	-850	-2 630	-16,1
Sjøfart	3 240	3 764	524	224	300	9,2
Eiendomsdrift	1 893	2 321	428	-	428	22,6
Korreksjon for frie banktjenester	0	-1 464	-1 464	-1 464	-	-
Andre næringer	30 031	31 113	1 082	574	508	16,9
Lønnskostnader	36 636	37 654	1 018	261	757	2,1
Av dette:						
Primærnæringer	528	558	30	32	-2	- 0,4
Industri	10 896	10 469	-427	-353	-74	- 0,7
Sjøfart	2 491	2 707	216	195	21	1,4
Eiendomsdrift	38	40	2	-	2	5,3
Andre næringer	22 683	23 880	1 197	387	810	3,6
Eierinntekt	18 344	14 380	-3 964	-1 824	-2 140	-11,7
Av dette:						
Primærnæringer	2 973	2 907	-66	-79	13	0,4
Industri	5 413	2 366	-3 053	-497	-2 556	-47,2
Sjøfart	749	1 057	308	29	279	37,2
Eiendomsdrift	1 855	2 281	426	-	426	23,0
Korreksjon for frie banktjenester	0	-1 464	-1 464	-1 464	-	-
Andre næringer	7 348	7 233	-115	187	-302	- 4,1

Tabell 3. Offentlige inntekter og utgifter. Gamle og nye tall 1969. Mill.kr.

	Gamle tall (1)	Nye tall (2)	Avvik (3)=(2)÷(1)	Av dette som følge av:		Beregn. endr. i pst. av gamle tall (6)= $\frac{(5) \cdot 100}{1}$
				Def.endr. (4)	Beregn.endr. (5)=(3)÷(4)	
1. Inntekter i alt..	28 454	29 133	679	679	-	-
Formuesinntekt ..	1 012	1 016	4	4	-	-
Direkte skatter og trygdepremier.	16 877	17 361	484	484	-	-
Indirekte skatter	10 565	10 756	191	191	-	-
2. Inntektsover- føringer i alt ..	13 199	12 903	-296	-296	-	-
Renteutgifter ...	910	910	-	-	-	-
Subsidier	3 553	3 295	-258	-258	-	-
Stønader til private konsumen- ter	8 491	8 453	-38	-38	-	-
Stønader til utlandet	245	245	-	-	-	-
3. Offentlig dispo- nibel inntekt (1÷2)	15 255	16 230	975	975	-	-
Offentlig konsum.	10 831	10 943	112	103	9	0,1
Offentlig kapital- vekst (sparing) .	4 424	5 287	863	872	-9	-0,1

Revisjon av nasjonalregnskapet

Tabell 4. Private inntekter og utgifter. Gamle og nye tall 1969. Mill.kr.

	(1) Gamle tall	(2) Nye Tall	(3)= (2)-(1) Avvik	Av dette som følge av:		(6)= $\frac{(5) \cdot 100}{(1)}$ Beregnings- endringer i prosent av gamle tall
				(4) Defini- sjons- endring	(5) Beregn- ings- endring	
Privat inntekt av arbeid og kapital	53 918	50 765	-3 153	-1 657	-1 496	-2,8
Faktorinntekt	54 980	52 034	-2 946	-1 563	-1 383	-2,5
-Offentlig nettoinntekt av kapital	590	703	113		113	19,2
-Utlendingers nettoinntekt av kapitalplassering i Norge	472	566	94	94	-	-
+Inntektsoverføringer fra andre	8 835	8 826	-9	-9	-	-
Stønader fra det offent- lige	8 491	8 453	-38	-38	-	-
Stønader fra utlandet ...	344	373	29	29	-	-
-Inntektsoverføringer til andre	16 975	17 459	484	484	-	-
Direkte skatter og trygdepremier	16 814	17 298	484	484	-	-
Stønader til utlandet ...	161	161	-	-	-	-
=Privat disponibel inntekt .	45 778	42 132	-3 646	-2 150	-1 496	-3,3
Privat konsum	40 608	39 139	-1 469	-1 143	-326	-0,8
Privat kapitaltilvekst (sparing)	5 170	2 993	-2 177	-1 007	-1 170	-22,6

Tabell 5. Nasjonalprodukt etter anvendelse. Prosentvis endring fra foregående år

	1969		1970		1971	
	G	N	G	N	G	N
Privat konsum	11,2	9,9	13,1	11,8	12,0	11,7
Offentlig konsum	10,9	10,3	10,4	10,7	15,7	17,5
Sivilt	10,9	10,8	10,5	10,6	16,6	20,5
Militært	11,1	8,4	9,9	10,9	12,8	7,8
Bruttoinvestering	3,2	1,9	31,8	40,8	14,4	16,2
Bygninger og anlegg	13,1	13,3	14,9	15,8	11,5	19,3
Skip og båter	-43,9	-61,8	95,1	159,3	47,6	63,2
Annet transportmateriell	18,4	33,3	2,1	-0,3	15,4	16,5
Maskiner m.v.	6,4	1,1	19,0	19,9	16,1	13,5
Lagerendring
Eksportoverskott
Eksport	6,6	6,8	13,7	13,7	7,9	7,2
- Import	7,1	6,3	23,4	23,6	11,3	12,3
Bruttonasjonalprodukt	8,2	8,0	15,2	15,0	12,1	11,8
Kapitalslit	6,4	7,4	13,4	15,4	13,6	14,7
Bygninger og anlegg	10,1	5,5	12,5	16,7	11,1	14,1
Skip og båter	-4,1	1,6	11,2	10,0	17,4	17,8
Annet transportmateriell	13,9	16,4	11,6	17,2	12,0	12,7
Maskiner, redskap, inventar	11,6	12,0	13,9	13,8	13,8	13,4
Nettonasjonalprodukt	8,7	8,1	15,6	15,0	11,7	11,4

Tabell 6. Nasjonalprodukt etter anvendelse. Prosentvis fordeling

	1968		1969		1970		1971	
	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall
Privat konsum	50,7	55,7	52,2	56,7	51,2	55,1	51,2	55,1
Offentlig konsum	13,6	15,5	13,9	15,9	13,4	15,3	13,7	16,0
Sivilt	10,4	11,8	10,7	12,2	10,3	11,7	10,6	12,6
Militært	3,2	3,7	3,2	3,7	3,1	3,6	3,1	3,4
Bruttoinvestering	33,4	26,8	31,8	25,2	36,4	30,9	37,2	32,1
Bygninger og anlegg	16,3	14,3	17,0	14,9	17,0	15,1	16,9	16,1
Skip og båter	6,6	4,8	3,4	1,7	5,8	3,9	7,6	5,6
Annet transportmateriell	3,2	2,1	3,5	2,6	3,1	2,2	3,2	2,3
Maskiner, redskap, inventar .	7,5	5,9	7,4	5,5	7,6	5,7	7,9	6,1
Lagerendring	-0,2	-0,3	0,5	0,5	2,9	4,0	1,6	2,0
Eksportoverskott	2,3	2,0	2,1	2,2	-1,0	-1,3	-2,1	-3,2
Eksport	38,5	43,0	37,9	42,6	37,4	42,1	36,0	40,3
- Import	36,2	41,0	35,8	40,4	38,4	43,4	38,1	43,5
Bruttonasjonalprodukt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kapitalslit	20,7	13,9	20,4	13,8	20,0	13,8	20,3	14,2
Bygninger og anlegg	6,8	4,4	6,9	4,3	6,7	4,3	6,7	4,4
Skip og båter	6,6	4,2	5,8	4,0	5,6	3,8	5,9	4,0
Annet transportmateriell	2,3	1,7	3,0	1,8	2,9	1,9	2,8	1,9
Maskiner, redskap, inventar .	4,5	3,6	4,7	3,7	4,8	3,8	4,9	3,9
Nettonasjonalprodukt	79,3	86,1	79,6	86,2	80,0	86,2	79,7	85,8

Revisjon av nasjonalregnskapet

 Tabell 7. Faktorinntekt, lønnskostnader og eierinntekt. Endring fra foregående år.
 Mill.kr.

	1969		1970		1971	
	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall
Nettonasjonalprodukt	4 949	4 450	9 681	8 898	8 386	7 782
÷ Indirekte skatter	1 417	1 636	4 045	3 864	1 885	2 157
+ Subsidier	691	440	621	981	619	522
Faktorinntekt	4 223	3 254	6 257	6 015	7 120	6 147
Av dette: Primærnæringer	-159	-123	256	364	71	508
Industri	1 873	1 598	2 381	2 062	2 037	894
Sjøfart	-239	-340	856	742	222	-47
Eiendomsdrift	154	-22	242	223	232	180
Korreksjon frie banktjenester.	0	-195	0	-238	0	-312
Andre næringer	2 594	2 336	2 522	2 862	4 558	4 924
Lønnskostnader	2 921	2 934	4 423	4 164	6 306	6 786
Av dette: Primærnæringer	-15	-14	-4	3	..	63
Industri	884	813	1 572	1 362	..	1 678
Sjøfart	14	19	33	7	..	790
Eiendomsdrift	5	6	5	5	..	8
Korreksjon frie banktjenester.	0	0	0	0	..	0
Andre næringer	2 033	2 110	2 817	2 787	..	4 247
Eierinntekt	1 302	320	1 834	1 851	814	-639
Av dette: Primærnæringer	-144	-109	260	361	..	445
Industri	989	785	809	700	..	-784
Sjøfart	-253	-359	823	735	..	-837
Eiendomsdrift	149	-28	237	218	..	172
Korreksjon frie banktjenester.	0	-195	0	-238	..	-312
Andre næringer	561	226	-295	75	..	677

Tabell 8. Faktorinntekt etter inntektstype. Prosentvis fordeling

	1968		1969		1970		1971	
	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall
Privat inntekt av arbeid og kapital	97,0	97,9	98,0	97,6	97,9	98,6	98,2	97,3
Lønn	66,4	71,2	66,6	72,4	67,0	72,0	69,3	75,7
Selvstendiges inntekt av jordbruk, skogbruk m.v. og fiske m.v.	5,8	5,8	5,0	5,1	4,8	5,1	4,4	5,3
Inntekt av boliger	0,7	2,0	0,5	1,5	0,6	1,3	0,7	1,4
Personlige renteinntekter (netto)	1,6	1,6	1,6	1,7	1,6	2,0	1,6	2,0
Annen privat inntekt av arbeid og kapital	22,5	17,3	24,3	16,9	23,9	18,2	22,2	12,9
Offentlig nettoinntekt av kapital	1,8	0,7	1,1	1,3	1,3	0,3	0,9	1,5
Utlendingers nettoinntekt av kapitalplasseringer i Norge ..	1,2	1,4	0,9	1,1	0,8	1,1	0,9	1,2
Faktorinntekt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabell 9. Øking i nasjonalformuen. Mill.kr.

	1968		1969		1970		1971	
	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall	Gamle tall	Nye tall
Privat kapitalvekst	5 220	4 351	5 170	2 993	7 494	6 653	6 971	4 520
Offentlig kapitalvekst..	4 962	4 549	4 849	5 821	5 699	5 152	7 144	7 775
Øking i nasjonalformuen.	10 182	8 900	10 019	8 814	13 193	11 805	14 115	12 295
Innenlandsk nettoinvestering	3 099	8 236	8 919	7 903	14 658	13 545	16 915	15 905
Netto nedgang (+) eller øking (÷) i Norges nettogjeld til utlandet	1 083	664	1 100	911	-1 465	-1 740	-2 800	-3 610

Tabell 10. Skatt i prosent av bruttonasjonalproduktet

	1968	1969	1970	1971	1972
<u>FN-definisjoner¹⁾</u>					
Gamle FN-definisjoner					
Rapportert til OECD høsten 1969	38,2				
" " " " 1970	38,4	39,9			
" " " " 1971	38,4	40,3	40,8		
" " " " 1972	37,9	39,6	40,8	43,4	
Nye FN-definisjoner					
Rapportert til OECD høsten 1972	38,1	39,8	41,1	43,8	
(1973)	38,4	40,8	41,4	44,8	46,4
<u>Norske definisjoner²⁾</u>					
Gammelt system					
Økonomisk utsyn 1969	33,8	35,2			
" " 1970	33,7	35,6	36,0		
" " 1971	33,7	35,3	36,5	38,9	
Nytt system (mars) 1973	38,4	40,7	41,4	44,8	46,4

1) Prosenttall basert på FN-definisjoner. Utrechnet på grunnlag av tall rapportert til OECD. Offentliggjort i bl.a. Aktuelle skattetall.

2) Prosenttall basert på norske definisjoner, utregnet på grunnlag av tall offentliggjort i Økonomisk utsyn (tabellvedlegget).

Tabell 11. Nasjonalprodukt etter anvendelse. Gamle og nye tall 1969. Mill.kr.
Avvik etter årsak

	Gamle tall	Nye tall	Avvik	Av dette som følge av:	
				Definisjons- endringer	Beregnings- endringer
	1	2	3=2-1	4	5 = 3 - 4
<u>PRIVAT KONSUM</u>	40 608	39 139	-1 469	-1 143	-326
Frie banktjenester	1 367	0	-1 367	-1 367	-
Tjenesteyting i hotell- og restaurantdrift	714	1 394	680	778	-98
Tjenester av boliger	3 148	3 893	745	-	745
Helsetjenester	1 977	2 152	175	-	175
Transport, offentlige befordrings- midler	1 412	1 238	-174	-	-174
Offentlige forestillinger og skolegang	241	417	176	-	176
Forsikringstjenester	314	272	-42	-	-42
Andre tjenester	1 841	2 198	357	-	357
Matvarer - vareinnsats i hotell- og restaurantdrift	495	0	-495	-495	-
Matvarer - vareinnsats ellers	120	0	-120	-	-120
Matvarer - brødvarer(ekskl. avanse)	523	453	-70	-	-70
Andre varer - vareinnsats i hotell- og restaurantdrift	283	0	-283	-283	-
Andre varer - vareinnsats ellers .	43	0	-43	-	-43
Andre varer - lagerendringer	86	0	-86	-	-86
Handelsavanseberegninger	7 010	5 979	-1 031	-	-1 031
Nordmenns konsum i utlandet	1 471	1 695	224	224	-
Annet			-115	-	-115
<u>OFFENTLIG KONSUM</u>	10 831	10 943	112	103	9
Gebyrer næringslivet - indirekte skatter	-84	0	84	84	-
Andre gebyrer - direkte skatt m.v.	-42	0	42	19	23
Normal depresiering - offentlig konsumkapital	476	444	-32	-	-32
Annet			18	-	18
<u>BRUTTOINVESTERING</u>	24 764	17 412	-7 352	-7 081	-271
Bygninger, reparasjoner og ved- likehold	1 520	0	-1 520	-1 520	-
Bygninger, nyinvesteringer	7 162	6 948	-214	-	-214
Anlegg, reparasjoner og vedlikehold	1 230	0	-1 230	-1 230	-
Anlegg, nyinvesteringer	3 287	3 370	83	-	83
Endring i trekapitalen	78	0	-78	-78	-
Skip og båter, reparasjoner og vedlikehold	1 433	0	-1 433	-1 433	-
Skip og båter, nyinvesteringer ...	1 219	1 184	-35	-	-35
Annet transportmaterieell - repara- sjoner og vedlikehold	1 009	0	-1 009	-1 009	-
Annet transportmaterieell - ny- investeringer	1 695	1 785	90	-	90
Maskiner, redskap, inventar- reparasjoner og vedlikehold	1 811	0	-1 811	-1 811	-
Maskiner, redskap, inventar - nyinvesteringer	3 931	3 827	-104	-	-104

Tabell 11 (forts.). Nasjonalprodukt etter anvendelse. Gamle og nye tall 1969. Mill.kr.
Avvik etter årsak

	Gamle tall	Nye tall	Avvik	Av dette som følge av:	
				Definisjons- endringer	Beregnings- endringer
	1	2	3=2-1	4	5 = 3 - 4
BRUTTOINVESTERING (forts.)					
Lagerendring - varer fra konsum ..	0	86	86	-	86
Lagerendring - annet			-177	-	-177
EKSPORTOVERSKOTT	1 634	1 510	-124	4	-128
Eksport:	29 517	29 368	-149	-104	-45
Nordmenn på utenlandske skip,					
lønninger	90	0	-90	-90	-
Patenter, lisenser, royalty o.l.	14	0	-14	-14	-
Luftfart	250	333	83	-	83
Oljeleting i Nordsjøen	100	0	-100	-	-100
Annet			-28	-	-28
- Import:	27 883	27 858	-25	-108	83
Nordmenn på utenlandske skip,					
utgifter i utlandet	90	0	-90	-90	-
Patenter, lisenser, royalty o.l.	18	0	-18	-18	-
Import, vareinnsats, luftfart ..	89	202	113	-	113
Andre utgifter, luftfart	103	28	-75	-	-75
Annet			45	-	45
BRUTTONASJONALPRODUKT	77 837	69 004	-8 833	-8 117	-716
KAPITALSLIT	15 845	9 509	-6 336	-7 003	667
Bygninger, reparasjoner og ved- likehold	1 520	0	-1 520	-1 520	-
Bygninger, normal depresiering ...	1 798	2 243	445	-	445
Anlegg, reparasjoner og vedlikehold	1 230	0	-1 230	-1 230	-
Anlegg, normal depresiering	834	724	-110	-	-110
Skip og båter, reparasjoner og vedlikehold	1 433	0	-1 433	-1 433	-
Skip og båter, normal depresiering	3 113	2 720	-393	-	-393
Annet transportmateriell - reparasjoner og vedlikehold	1 009	0	-1 009	-1 009	-
Annet transportmateriell - normal depresiering	1 291	1 268	-23	-	-23
Maskiner, redskap, inventar - reparasjoner og vedlikehold	1 811	0	-1 811	-1 811	-
Maskiner, redskap, inventar - normal depresiering	1 806	2 554	748	-	748
NETTONASJONALPRODUKT	61 992	59 495	-2 497	-1 114	-1 383

Tabell 12. Faktorinntekt, lønnskostnader og eierinntekt. Gamle og nye tall 1969.
Mill.kr. Avvik etter årsak

	Gamle tall	Nye tall	Avvik 3=2-1	Av dette som følge av:		
				Defini- sjons- endringer	Sektor- omfor- deling	Beregnings- endringer 6 = 3-4-5
	1	2		4	5	
NETTONASJONALPRODUKT	61 992	59 495	-2 497	-1 114	-	-1 383
- INDIREKTE SKATTER	10 565	10 756	191	191	-	-
Tillegg, påløpte - bok- førte beløp, alm. omsetn.avgift	0	80	80	80	-	-
Tillegg, påløpte - bok- førte beløp, andre vareavgifter	0	242	242	242	-	-
Gebyrer, næringslivet	0	84	84	84	-	-
Årsavgift, biler, næringslivet	0	40	40	40	-	-
Nettoføring, alm. omset. avgift, bygge- og anleggsvirksomhet ...	0	-255	-255	-255	-	-
+ SUBSIDIER	3 553	3 295	-258	-258	-	-
Tillegg, påløpte - bok- førte beløp, vare- subsidiar	0	-3	-3	-3	-	-
Nettoføring, alm. oms. avgift, bygge- og an- leggsvirksomhet	0	-255	-255	-255	-	-
FAKTORINNTEKT	54 980	52 034	-2 946	-1 563	-	-1 383
Av dette:						
Primærnæringer	3 501	3 465	-36	-78	31	11
Industri	16 315	12 835	-3 480	-64	-786	-2 630
Sjøfart	3 240	3 764	524	224	-	300
Eiendomsdrift	1 893	2 321	428	-	-	428
Korreksjon for frie banktjenester	0	-1 464	-1 464	-1 464	-	-
Andre næringer	30 031	31 113	1 082	-181	755	508
LØNSSKOSTNADER	36 636	37 654	1 018	261	-	757
Av dette:						
Primærnæringer	528	558	30	1	31	-2
Industri	10 896	10 469	-427	19	-372	-74
Sjøfart	2 491	2 707	216	195	-	21
Eiendomsdrift	38	40	2	-	-	2
Andre næringer	22 683	23 880	1 197	46	341	810
Av dette igjen:						
Kontantlønn, elektrisi- tetsforsyning	362	418	56			56
Kontantlønn, bygge- og anleggsvirksomhet ...	3 164	3 221	57			57

Tabell 12. (Forts.)

	Gamle tall	Nye tall	Avvik 3=2-1	Av dette som følge av:		
				Defini- sjons- endringer	Sektor- omfor- deling	Beregnings- endringer 6 = 3-4-5
	1	2		4	5	
Kontantlønn, hotell- og restaurantdrift	332	459	127	-	-	127
Kontantlønn, landtrans- port, ekskl. jernbane- drift	559	643	84	-	-	84
Kontantlønn, forretnings- messig tjenesteyting ..	474	554	80	-	-	80
Kontantlønn, helsevesenet	224	310	86	-	-	86
Kontantlønn, sosialom- sorg, interesseorg., kulturell tjenesteyting	319	413	94	-	-	94
Kontantlønn, reparasjons- verksteder o.l.	0	341	341	-	341	-
Kontantlønn, vask, ren- sing og annen personlig tjenesteyting	161	210	49	-	-	49
Tillegg, påløpte - bok- førte beløp, arbeids- givers andel av trygdepremier			46	46	-	-
Annet			77	-	-	77
EIERINNTEKT	18 344	14 380	-3 964	-1 824	-	-2 140
Av dette:						
Primærnæringer	2 973	2 907	-66	-79	-	13
Industri	5 419	2 366	-3 053	-83	-414	-2 556
Sjøfart	749	1 057	308	29	-	279
Eiendomsdrift	1 855	2 281	426	-	-	426
Korreksjon for frie bank- tjenester	0	-1 464	-1 464	-1 464	-	-
Andre næringer	7 348	7 233	-115	-227	414	-302

Tabell 13. Bruttoproduksjon etter næring. Gamle og nye tall, 1969. Mill.kr.
Avvik etter årsak

	Gamle tall	Nye tall	Avvik 3=2-1	Av dette som følge av:		
				Definisjons- endringer	Sektor- omford.	Beregn.- endring 6=3-4-5
	1	2		4	5	
JORDBRUK	6 149	6 240	91	-	53	38
Offentlig forvaltningssektor.	0	34	34	-	34	-
Jakt fra skogbruk m.v.	0	19	19	-	19	-
Tjenester i tilknytning til jordbruk	0	64	64	-	-	64
Annet			-26	-	-	-26
SKOGBRUK M.V.	954	822	-132	-78	-14	-40
Endring i trekapitalen	78	0	-78	-78	-	-
Jakt til jordbruk	19	0	-19	-	-19	-
Statlig forvaltn.sektor	0	5	5	-	5	-
Egenproduksjon o.l. p.gr.av skogbrukstellinger 1966/67.			-40	-	-	-40
FISKE OG FANGST	1 193	1 196	3	-	-	3
Hvalfangst			3	-	-	3
BERGVERKSDRIFT M.V.	852	896	44	-	-	44
Stein, sand- og grusdrift, overflytting fra industri .	0	44	44	-	44	-
INDUSTRI	46 370	45 319	-1 051	-	-1 200	149
Bilreparasjonsverksteder m.v. - personlig tjenesteyting .	1 156	0	-1 156	-	-1 156	-
Overflytting til bergverk ...	44	0	-44	-	-44	-
Produksjon i bakerier			-70	-	-	-70
Eksport - diverse honorarer .	0	239	239	-	-	239
Annet			-20	-	-	-20
BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET .	13 419	13 183	-236	-	-	-236
Boliger og hytter, nybygg ...	3 256	3 421	165	-	-	165
Boliger, reparasjoner	1 065	668	-397	-	-	-397
Annet			-4	-	-	-4
KRAFT- OG VANNFORSYNING	3 488	3 448	-40	35	-62	-13
Kommunalforvaltn. delvis overført til renovasjons- sektor	-65	0	-65	-	-65	-
Utvidet produksjonsbegrep, Kommunalforv.- virksomhets, - kapitalslit.	0	35	35	35	-	-
	0	3	3	-	3	-
Annet			-13	-	-	-13

Tabell 13 (forts.).

	Gamle tall	Nye tall	Avvik 3=2-1	Av dette som følge av:		
				Definisjons- endringer	Sektor- omford.	Beregn.- endring
	1	2		4	5	6=3-4-5
VAREHANDEL	18 386	17 428	-958	-	-	-958
Handelsavanser:						
Matvarer	2 858	2 386	-472	-	-	-472
Klær og skotøy, møbler og hush.artikler	2 395	1 730	-665	-	-	-665
Andre konsumvarer	106	-	-	106
Annet	73	-	-	73
FINANSINSTITUSJONER	2 324	2 268	-56	-	-150	94
Tjenester i tilknytning til bankfinansieringsvirksomhet.	0	35	35	-	-	35
Frie banktjenester			100	-	-	100
Sosialforsikring til offentlig administrasjon	150	0	-150	-	-150	-
Skadeforsikring - periodiser- ing, reserver			-218	-	-	-218
Annet			177	-	-	177
FORRETNINGSBYGG OG BOLIGER ...	4 186	4 907	721	-	-	721
Revisjon, boliger	3 177	3 890	713	-	-	713
Annet			8	-	-	8
SJØFART	11 242	11 287	45	-90	-	135
Nordmenn på utenlandske skip .	90	0	-90	-90	-	-
Revisjon innenriks sjøfart p.g.a. Bedriftstelling 1963	135	-	-	135
ANNEN SAMFERDSEL	6 763	7 620	857	996	70	-209
Utvidet produksjonsbegrep						
off. sektorer - vareinnsats.	0	996	996	996	-	-
- kapitalslit.	0	44	44	-	44	-
Nye offentlige forvaltn.- sektorer (lønn)	75	101	26	-	26	-
Revisjon p.g.a. Bedrifts- telling 1963			-270	-	-	-270
Annet			61	-	-	61
OFFENTLIG ADM. OG FORSVAR	3 089	5 299	2 210	2 040	170	-
Offentlig forvaltning, admini- strasjon fra andre forv.- sektorer			98	-	98	-
Utvidet produksjonsbegrep, off. sektorer - vareinnsats.	0	2 040	2 040	2 040	-	-
- kapitalslit.	0	72	72	-	72	-

Tabell 13 (forts.).

	Gamle tall	Nye tall	Avvik 3=2-1	Av dette som følge av:		
				Definisjons- endringer	Sektor- omford.	Beregn.- endring
	1	2		4	5	6=3-4-5
OFFENTLIG OG PRIVAT TJENESTE- YTING	7 563	10 983	3 420	1 574	480	1 366
Offentlig forvaltn. fra andre forvaltningssektorer			140	-	140	-
Utvidet produksjonsbegrep:						
Off. sektorer - vareinnsats	0	1 574	1 574	1 574	-	-
- kapitalslit	0	340	340	-	340	-
Revisjon p.g.a. Bedrifts- tellingen 1963			980	-	-	980
Revisjon, undervisning	62	227	165	-	-	165
Revisjon, helsevesen	1 123	1 290	167	-	-	167
Annet			54	-	-	54
PERSONLIG TJENESTEYTING	1 641	3 966	2 325	720	1 042	563
Bilreparasjonsverksteder o.l. fra industrien	0	1 156	1 156	-	1 156	-
Utvidet produksjonsbegrep hotell- og restaurantdrift.			720	720	-	-
Revisjon p.g.a. Bedrifts- tellingen 1963			563	-	-	563
Offentlig forvaltning til sektorgr. offentlig og privat tjenesteyting	114	0	-114	-	-114	-
OFFENTLIG KONSUMKAPITAL	1 558	0	-1 558	-1 125	-433	-
Overføring til egne offentlige forvaltn.sektorer		0		-	-433	-
Reparasjoner og vedlikehold .	10			-1 125	-	-
TOTALT	129 177	134 862	5 685	4 072	0	1 613

Tabell 14. Vareinnsats etter næring. Gamle og nye tall, 1969. Mill.kr.
Avvik etter årsak

	Gamle tall	Nye tall	Avvik	Av dette som følge av:		
				Defini- sjons- endringer	Sektor- omfor- deling	Bereg- nings- endring
	1	2	3=2-1	4	5	6 = 3-4-5
JORDBRUK	3 546	3 829	283	256	1	26
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	244	244	244	-	-
Uspesifisert vareinnsats	45	159	114	-	-	114
Offentlige forvaltn.sektorer .	0	15	15	15	-	-
Jakt fra skogbruk m.v.	0	1	1	-	1	-
Annet			-91	-3	-	-88
SKOGBRUK M.V.	85	113	28	28	-1	1
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	26	26	26	-	-
Statlig forvaltn.sektor	0	2	2	2	-	-
Jakt til jordbruk	1	0	-1	-	-1	-
Annet			1	-	-	1
FISKE OG FANGST	217	343	126	133	-	-7
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	133	133	133	-	-
Drivstofforbruk			-12	-	-	-12
Annet			5	-	-	5
BERGVERKSDRIFT	144	262	118	82	-	36
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	82	82	82	-	-
Uspesifisert vareinnsats	18	57	39	-	-	39
Annet			-3	-	-	-3
INDUSTRI	27 310	30 292	2 982	1 200	-272	2 054
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	1 224	1 224	1 224	-	-
Uspesifisert vareinnsats	961	3 147	2 186	-	-	2 186
Bilreparasjonsverksteder o.l. - personlig tjenesteyting ..	272	0	-272	-	-272	-
Annet			-156	-24	-	-132
BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET	7 106	7 424	318	178	-	140
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	184	184	184	-	-
Uspesifisert vareinnsats	184	280	96	-	-	96
Annet			38	6	-	44
RAFT- OG VANNFORSYNING	1 285	1 488	203	204	-	-1
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	169	169	169	-	-
Kommunalforvaltn.sektor	0	35	35	35	-	-
Annet			-1	-	-	-1

forts.

Tabell 14 (forts.)

	Gamle tall	Nye tall	Avvik 3=2-1	Av dette som følge av:		
				Defini- sjons- endringer	Sektor- omfor- deling	Bereg- nings- endring
	1	2	3=2-1	4	5	6=3-4-5
VAREHANDEL	4 693	3 620	-1 073	481	-	-1 554
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	496	496	496	-	-
Uspesifisert vareinnsats						
- disponeringsomlegging	2 949	1 179	-1 770	-	-	-1 770
(ny varefordeling)						
Annet (bl.a. eierinntektsvurde- ringer)			201	-15	-	216
FINANSINSTITUSJONER	459	2 099	1 640	1 367	-	273
Frie banktjenester (som vare- innsats i hjelpesektor)	0	1 367	1 367	1 367	-	-
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	68	68	68	-	-
Skadeforsikring - periodisering, reserver	-	-	-47	-	-	-47
Frie banktjenester	-	-	100	-	-	100
Uspesifisert vareinnsats	312	498	186	-	-	186
Annet			-34	-68	-	34
FORRETNINGSBYGG OG BOLIGER	484	1 340	856	881	-	-25
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	882	882	882	-	-
Uspesifisert vareinnsats	22	62	40	-	-	40
Annet			-66	-1	-	-65
SJØFART	3 820	5 065	1 245	1 008	-	237
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	1 327	1 327	1 327	-	-
Uspesifisert vareinnsats	80	107	27	-	-	27
Utlendinger på norske skip, lønninger	282	0	-282	-282	-	-
Annet			173	-37	-	210
ANNEN SAMFERDSEL	1 407	3 269	1 862	1 950	-	-88
Reparasjoner og vedlikehold ..	0	954	954	954	-	-
Uspesifisert vareinnsats	520	595	75	-	-	75
Offentlig forvaltn.sektorer ..	0	996	996	996	-	-
Annet			-163	-	-	-163
OFFENTLIG ADM. OG FORSVAR	0	2 040	2 040	2 040	-	-
Utvidet produksjonsbegrep	0	2 040	2 040	2 040	-	-
OFFENTLIG OG PRIVAT TJENESTE- YTING	573	3 178	2 605	1 622	-	983
Reparasjoner og vedlikehold, privat virksomhet	0	84	84	84	-	-
Offentlige forvaltn. sektorer.	0	1 574	1 574	1 574	-	-
Uspesifisert vareinnsats	236	1 157	921	-	-	921
(bl.a. ny varefordeling)						
Annet			26	-36	-	62

forts.

Tabell 14 (forts.)

	Gamle tall	Nye tall	Avvik	Av dette som følge av:		
				Derini- sjons- endringer	Sektor- omfor- deling	Bereg- nings- endring
	1	2	3=2-1	4	5	6=3-4-5
PERSONLIG TJENESTEYTING	211	1 496	1 285	759	272	254
Bilreparasjonsverksteder o.l. fra industrien	0	272	272	-	272	-
Utvidet produksjonsbegrep, hotell- og restaur.drift ..	0	720	720	720	-	-
Reparasjoner og vedlikehold .	0	39	39	39	-	-
Uspesifisert vareinnsats	42	133	91	-	-	91
Annet			163	-	-	163
ALLE NÆRINGER	51 340	65 858	14 518	12 189	-	2 329

Tabell 15. Bruttonasjonalproduktet etter næring. Gamle og nye tall 1969. Mill.kr.
Avvik etter årsak

	Gamle tall	Nye tall	Avvik 3=2-1	Av dette som følge av:		
				Defini- sjonsen- dringer	Sektor- omfor- deling	Beregn- ings- endring
				4	5	6=3-4-5
1	2	3=2-1	4	5	6=3-4-5	
FORDBRUK	2 603	2 411	-192	-256	52	12
Bruttoproduksjon	6 149	6 240	91	-	53	38
- Vareinnsats	3 546	3 829	283	256	1	26
SKOGBRUK M.V.	869	709	-160	-106	-13	-41
Bruttoproduksjon	954	822	-132	-78	-14	-40
- Vareinnsats	85	113	28	28	-1	1
FISKE OG FANGST	976	853	-123	-133	-	10
Bruttoproduksjon	1 193	1 196	3	-	-	3
- Vareinnsats	217	343	126	133	-	-7
BERGVERKSDRIFT	708	634	-74	-82	44	-36
Bruttoproduksjon	852	896	44	-	44	-
- Vareinnsats	144	262	118	82	-	36
INDUSTRI	19 060	15 027	-4 033	-1 200	-928	1 993
Bruttoproduksjon	46 370	45 319	-1 051	-	-1 200	149
- Vareinnsats	27 310	30 292	2 982	1 200	-272	2 054
BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET	6 313	5 759	-554	-178	-	-376
Bruttoproduksjon	13 419	13 183	-236	-	-	-236
- Vareinnsats	7 106	7 424	318	178	-	140
RAFT- OG VANNFORSYNING M.V.	2 203	1 960	-243	-169	-62	-12
Bruttoproduksjon	3 488	3 448	-40	35	-62	-13
- Vareinnsats	1 285	1 488	203	204	-	-1
VAREHANDEL	13 693	13 808	115	-481	-	596
Bruttoproduksjon	18 386	17 428	-958	-	-	-958
- Vareinnsats	4 693	3 620	-1 073	481	-	-1 554
FINANSINSTITUSJONER	1 865	169	-1 696	-1 367	-150	-179
Bruttoproduksjon	2 324	2 268	-56	-	-150	94
- Vareinnsats	459	2 099	1 640	1 367	-	273
FORRETNINGSBYGG OG BOLIGER	3 702	3 567	-135	-881	-	746
Bruttoproduksjon	4 186	4 907	721	-	-	721
- Vareinnsats	484	1 340	856	881	-	-25
LUFTFART	7 422	6 222	-1 200	-1 098	-	-102
Bruttoproduksjon	11 242	11 287	45	-90	-	135
- Vareinnsats	3 820	5 065	1 245	1 008	-	237
ANNEN SAMFERDSEL	5 356	4 351	-1 005	-954	70	-121
Bruttoproduksjon	6 763	7 620	857	996	70	-209
- Vareinnsats	1 407	3 269	1 862	1 950	-	-88

forts.

Tabell 15 (forts.).

	Gamle tall	Nye tall	Avvik 3=2-1	Av dette som følge av:		
				Defini- sjonsen- dringer	Sektor- omfor- deling	Beregn- ings- endring
	1	2		4	5	6=3-4-5
OFF. ADMINISTRASJON OG FORSVAR	3 089	3 259	170	-	170	-
Bruttoproduksjon	3 089	5 299	2 210	2 040	170	-
- Vareinnsats	-	2 040	2 040	2 040	-	-
OFFENTLIG OG PRIVAT TJENESTE- YTING	6 990	7 805	815	-48	480	383
Bruttoproduksjon	7 563	10 983	3 420	1 574	480	1 366
- Vareinnsats	573	3 178	2 605	1 622	-	983
PERSONLIG TJENESTEYTING	1 430	2 470	1 040	-39	770	309
Bruttoproduksjon	1 641	3 966	2 325	720	1 042	563
- Vareinnsats	211	1 496	1 285	759	272	254
OFFENTLIG KONSUMKAPITAL	1 558	-	-1 558	-1 125	-433	-
Bruttoproduksjon	1 558	-	-1 558	-1 125	-433	-
- Vareinnsats	-	-	-	-	-	-
BRUTTONASJONALPRODUKT	77 837	69 004	-8 833	-8 117	0	-716
Bruttoproduksjon	129 177	134 862	5 685	4 072	0	1 613
- Vareinnsats	51 340	65 858	14 518	12 189	0	2 329

Utenriksregnskap for 1. kvartal 1973. Foreløpige tall

(Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 16/17, 1973)

Statistisk Sentralbyrås foreløpige oppstilling av utenriksregnskapet for 1. kvartal 1973 viser et underskott på driftsregnskapet på 230 mill.kr. mot 260 mill.kr. i 1. kvartal 1972. Regnet uten import av skip, eksport av eldre skip og skipsfartens fraktinntekter og utgifter, var driftsunderskottet 270 mill.kr. høyere i 1. kvartal 1973 enn i samme periode året før.

Underskottet på driftsregnskapet og en netto utgang av kortsiktige kapitaltransaksjoner på 277 mill.kr. ble dekket av en netto inngang av langsiktige kapitaltransaksjoner på 507 mill.kr.

Norges Banks og forretnings- og sparebankers netto gull- og valutabeholdninger viste en nedgang på 519 mill.kr. fra utgangen av 1972 og utgjorde ved utgangen av mars 1973 6 803 mill.kr. Andre sektorens netto valutabeholdninger viste en oppgang på 22 mill.kr. fra utgangen av 1972 og utgjorde ved utgangen av mars 1973 807 mill.kr.

For varer og tjenester i alt var det i 1. kvartal 1973 et eksportoverskott på 80 mill.kr. mot 30 mill.kr. i 1. kvartal 1972. Eksportverdien økte i alt med ca. 2 045 mill.kr. Vareeksporten medregnet nye skip gikk opp med 880 mill.kr., eksport av eldre skip med vel 520 mill.kr., bruttofrakter opptjent i skipsfart med 545 mill.kr., og andre tjenester (inkl. reisetrafikk) med knapt 100 mill.kr. Verdien av importen økte i alt med om lag 1 995 mill.kr. Vareimporten uten skip gikk opp med ca. 1 130 mill.kr., skipsimporten med vel 600 mill.kr., skipsfartens utgifter i utlandet med 165 mill.kr., og andre tjenester (inkl. reisetrafikk) med vel 100 mill.kr.

For renter og stønader var det et underskott på 310 mill.kr. i 1. kvartal 1973 mot 290 mill.kr. i 1. kvartal 1972.

Tabell 1. Utenriksregnskap for 1. kvartal 1973. Foreløpige tall. Mill.kr.

H o v e d r e s u l t a t e r	1. kvartal	
	1972	1973
1. Overskott (underskott -) på driftsregnskapet uten import av skip, eksport av eldre skip og netto valutafrakter av skip i utenriksfart	-1 884	-2 154
2. Eksport av eldre skip - import av skip	-211	-291
3. Netto valutafrakter av skip i utenriksfart	1 835	2 215
4. Overskott (underskott -) på driftsregnskapet (1+2+3)	-260	-230
5. Netto endring i totale netto gull- og valutabeholdninger og lånegjeld ikke forårsaket av transaksjoner	420	567
6. Nedgang (oppgang -) i Norges nettogjeld til utlandet (4+5)	160	337

I. Driftsregnskap	1. kvartal			
	1972		1973	
	Eksport/ Inngang	Import/ Utgang	Eksport/ Inngang	Import/ Utgang
A. Varer og tjenester				
1. Varer	4 374	6 097	5 278	7 225
2. Skip, nybygde	169	595	145	1 180
3. Skip, eldre	405	21	928	39
4. Bruttofrakter/utgifter ved skipsfart ..	3 300	1 465	3 845	1 630
5. Reisetrafikk	160	224	174	246
6. Andre tjenester	633	609	718	688
A. i alt	9 041	9 011	11 088	11 008
Eksportoverskott	30	.	80	.
Importoverskott	-	.	-
B. Renter og stønader				
1. Renter m.v.	198	422	266	503
2. Stønader	109	175	121	194
B. i alt	307	597	387	697
Rente- og stønadsunderskott	-	290	-	310
Overskott på driftsregnskapet	-	.	-	.
Underskott på driftsregnskapet	260	.	230
II. Endring i totale netto gull- og valutabeholdninger og lånegjeld ikke forårsaket av transaksjoner				
A. Tildelte spesielle trekkrettigheter i IMF.	184	-	-	-
B. Endring i fordring og gjeld p.g.a. valutakursendringer	251	16	1 510	943
1. Valutabeholdningsfordringer	-	16	-	943
2. Andre fordringer
3. Lånegjeld	251	-	1 510	-
4. Annen gjeld
C. Omvurdering av verdipapirer ellers	1	-	-	-
II. i alt	436	16	1 510	943
III. Nedgang (inng.)/oppgang (utg.) i Norges nettogjeld til utlandet (I+II) 160	-	337	-

Utenriksregnskap for 1. kvartal 1973 (forts.)

IV. Kapitalregnskap	1. kvartal			
	1972		1973	
	Inngang	Utgang	Inngang	Utgang
A. Langsiktige kapitaltransaksjoner				
(i) Offentlig forvaltning	225	98	92	59
a. Lån fra utlandet	181	98	92	57
1. Staten	43	30	-	25
2. Kommuner	138	68	92	32
b. Andre finansobjekter	44	-	-	2
(ii) Finansinstitusjoner	245	38	27	96
a. Lån fra utlandet	224	12	3	69
b. Andre finansobjekter	21	26	24	27
(iii) Andre innenlandske sektorer	1 321	965	2 321	1 778
a. Lån fra utlandet	785	582	1 567	761
1. Offentlige foretak	110	78	211	38
2. Rederier	618	484	1 318	671
3. Andre	57	20	38	52
b. Direkte investeringer i Norge	325	29	384	51
c. Direkte investeringer i utlandet ...	1	20	45	51
d. Lån til utlandet	89	165	81	194
e. Andre finansobjekter	121	169	244	721
A. i alt	1 791	1 101	2 440	1 933
Langsiktige kapitaltransaksjoner netto	690		507	
B. Kortsiktige kapitaltransaksjoner				
(i) Offentlig forvaltning	14	-	-	40
(ii) Finansinstitusjoner	2 247	2 558	1 649	1 930
1. Norges Bank	18	412	-	185
a. Fordringsreduksjon (inng.)/øking (utg.)	-	363	-	132
b. Gjeldsøking (inng.)/reduksjon(utg.)	18	49	-	53
2. Forretnings- og sparebanker	2 206	2 100	1 598	1 623
a. Fordringsreduksjon (inng.)/øking (utg.)	282	105	188	23
b. Gjeldsøking (inng.)/reduksjon (utg.)	1 924	1 995	1 410	1 600
3. Andre finansinstitusjoner	23	46	51	122
a. Fordringsreduksjon (inng.)/øking (utg.)	4	27	-	54
b. Gjeldsøking (inng.)/reduksjon(utg.)	19	19	51	68
(iii) Andre innenlandske sektorer	576	464	401	561
a. Fordringsreduksjon (inng.)/øking (utg.)	78	159	59	135
b. Gjeldsøking (inng.)/reduksjon(utg.)	498	305	342	426
(iv) Andre kortsiktige kapitaltransaksjoner og statistiske feil	-	429	204	-
B. i alt	2 837	3 451	2 254	2 531
Kortsiktige kapitaltransaksjoner netto		614		277
C. Netto kapitaltransaksjoner i alt (A+B)	76		230	
V. Netto endringer i fordringer og gjeld forårsaket av valutakursendringer m.v. (II.B. og C.)		236		567
VI. Oppgang (inng.)/nedgang (utg.) i Norges nettogjeld til utlandet (IV.C+V)		160		337

Utenriksregnskap for 1. kvartal 1973 (forts.)

Spesifikasjoner :	Endring		Beholdning	
	1/1-	1/1-	Pr.	Pr.
	31/3	31/3	31/3	31/3
	1972	1973	1972	1973
Netto gull- og valutabeholdning				
I. Norges Banks netto gull- og valutabeholdninger (a-b)	352	-565	7 941	8 094
a. Offisielle gull- og valutareserver etter IMF-definisjonen (1+2+3+4)	361	-618	8 036	8 183
1. Gull	-	-	239	247
2. Reserveposisjon i IMF	-	-	445	497
3. Spesielle trekkrettigheter i IMF	184	1	580	634
4. Bankinnskott i utlandet og utenlandske verdipapirer	177	-619	6 772	6 805
b. Utenlandske kroneinnskott i Norges Bank	9	-53	95	89
II. Forretnings- og sparebankers netto valutabeholdninger (a-b-c)	-115	46	-1 364	-1 291
a. Bankinnskott i utlandet	-282	-111	886	972
b. Kortsiktige valutalån fra utlandet	-118	-261	1 389	1 296
c. Utenlandske kroneinnskott i forretnings- og sparebanker	-49	104	861	967
III. Norges Banks og forretnings- og sparebankers netto gull- og valutabeholdninger (I+II)	237	-519	6 577	6 803
IV. Andre sektorers netto valutabeholdninger (a-c-d) ...	-51	22	531	807
a. Bankinnskott i utenlandsk valuta og utenlandske verdipapirer (b+c)	-119	284	3 113	3 624
b. Bankinnskott i utlandet og utenlandske verdipapirer	147	-12	2 270	2 475
c. Bankinnskott i utenlandsk valuta i norske banker (inkludert i II.a.)	-266	296	843	1 149
d. Kortsiktige valutalån fra utlandet	198	-34	1 739	1 668
V. Totale netto gull- og valutabeholdninger (III+IV) ..	186	-497	7 108	7 610

	1. kvartal	
	1972	1973
Nettoopplåning i utlandet for skipsfart		
1. Rederienes opptak av lån	742	1 566
2. Rederienes avdrag på lån	-524	-891
3. Finansinstitusjonenes opptak av lån for rederier (netto)	-30	-31
4. Endring i rederienes forskottsbetalinger ved skipsimport	-126	-684
5. Total nettoopplåning i utlandet for skipsfart (1+2+3+4).	62	-40
Utlån (netto) ved eksport av nybygde skip	-15	-123
Utlån (netto) ved eksport av eldre skip	15	2

Netto kapitalinngang fra utlandet		
1. Netto kapitalinngang til statsforvaltningen	70	-67
2. Netto kapitalinngang til finansinstitusjoner	-104	-350
3. Netto kapitalinngang til rederier	-51	75
4. Netto kapitalinngang til kommuner og andre offentlige og private foretak ¹⁾	161	572
5. Total netto kapitalinngang fra utlandet (1+2+3+4)	76	230
6. Netto endringer i fordringer og gjeld forårsaket av valutakursendringer m.v.	-236	-567
7. Oppgang (nedgang -) i Norges nettogjeld til utlandet (5+6)	-160	-337

1) Inkluderer statistiske feil.

Tabell 2. Saldi i driftsregnskapet overfor utlandet. Mill.kr.

	Varer (inkl. eksport av nye skip) ¹⁾	Eksport av eldre skip - import av skip	Netto valuta- frakter	Andre tjen- ester ²⁾	Eks- port- over- skott	Stø- nader	Renter	Rente- og stø- nads- over- skott	Over- skott på drifts- regn- skapet
1 9 6 7 :									
1. kvartal	-1 089	-914	1 080	194	-729	-38	-169	-207	-936
2. kvartal	-1 243	-635	1 120	227	-531	15	-162	-147	-678
3. kvartal	-1 281	-504	1 475	244	-66	40	-161	-121	-187
4. kvartal	-1 048	-678	1 845	102	221	47	-204	-157	64
I alt	-4 661	-2 731	5 520	767	-1 105	64	-696	-632	-1 737
1 9 6 8 :									
1. kvartal	-1 134	-422	1 570	234	248	9	-190	-181	67
2. kvartal	-1 165	-460	1 445	195	15	52	-145	-93	-78
3. kvartal	-1 091	-284	1 665	225	515	30	-143	-113	402
4. kvartal	-1 031	-129	1 520	144	504	-26	-205	-231	273
I alt	-4 421	-1 295	6 200	798	1 282	65	-683	-618	664
1 9 6 9 :									
1. kvartal	-963	202	1 365	227	831	-36	-130	-166	665
2. kvartal	-1 518	277	1 470	271	500	3	-182	-179	321
3. kvartal	-1 401	78	1 515	363	555	24	-122	-98	457
4. kvartal	-1 793	-328	1 560	185	-376	-24	-132	-156	-532
I alt	-5 675	229	5 910	1 046	1 510	-33	-566	-599	911
1 9 7 0 :									
1. kvartal	-1 536	-117	1 515	160	22	-45	-140	-185	-163
2. kvartal	-2 030	-136	1 770	163	-233	1	-201	-200	-433
3. kvartal	-1 628	-90	1 835	292	409	-24	-121	-145	264
4. kvartal	-2 145	-1 266	2 015	158	-1 238	-11	-159	-170	-1 408
I alt	-7 339	-1 609	7 135	773	-1 040	-79	-621	-700	-1 740
1 9 7 1 :									
1. kvartal	-1 760	-433	1 940	23	-230	-56	-144	-200	-430
2. kvartal	-2 071	-1 156	1 965	157	-1 105	23	-223	-200	-1 305
3. kvartal	-2 028	-718	1 900	226	-620	-18	-142	-160	-780
4. kvartal	-2 126	-662	1 870	8	-910	49	-234	-185	-1 095
I alt	-7 985	-2 969	7 675	414	-2 865	-2	-743	-745	-3 610
1 9 7 2 :									
1. kvartal	-1 554	-211	1 835	-40	30	-66	-224	-290	-260
2. kvartal	-1 581	-572	1 770	73	-310	-26	-224	-250	-560
3. kvartal	-1 161	-170	1 840	176	685	4	-189	-185	500
4. kvartal	-1 913	-283	2 070	-4	-130	-64	-261	-325	-455
I alt	-6 209	-1 236	7 515	205	275	-152	-898	-1 050	-775
1 9 7 3 :									
1. kvartal	-1 802	-291	2 215	-42	80	-73	-237	-310	-230

1) Omfatter også varer utenom handelsstatistikken.

2) Omfatter også reisetrafikk.

Folketrygdfondet. Balanse pr. 30. april 1973. Mill.kr.¹⁾

(Forrige melding ble offentliggjort i SU nr. 18, 1973)

Ifølge oppgaver fra Statistisk Sentralbyrås finansstatistikk utgjorde Folketrygdfondet ved utgangen av april 1973 4 526 mill.kr. På samme tidspunkt utgjorde Folketrygdens arbeidsmarkedsfond 980 mill.kr. Av den totale forvaltningskapital var 2 560 mill.kr. plassert i statsobligasjoner, 1 527 mill.kr. i andre ihendehaverobligasjoner, 520 mill.kr. i sparebanker, 326 mill.kr. i forretningsbanker, 30 mill.kr. i Norges Bank og 375 mill.kr. som pantelån.

	1969 31/12	1970 31/12	1971 31/12	1972 31/12	1973 31/3	1973 30/4
A k t i v a						
Bankinnskott	197	268	368	846	846	876
Forretningsbanker	95	115	174	326	326	326
Sparebanker	102	153	194	520	520	520
Norges Bank	-	-	-	-	-	30
Ihendehaverobligasjoner (bokført verdi)	1 994	2 500	2 894	3 808	3 896	4 087
Statskassen	1 385	1 635	1 696	2 323	2 363	2 560
Statsbanker	184	237	247	302	302	294
Kommuner og fylker	69	106	178	199	198	196
Kredittforeninger o.l.	169	269	376	476	513	511
Kraftverk og elektr.-formål	106	138	226	290	292	297
Industri	81	115	171	218	228	229
Utlån	-	-	418	475	469	467
Andre fordringer	33	47	57	90	86	86
Aktiva i alt	2 224	2 815	3 737	5 219	5 297	5 516
P a s s i v a						
Gjeld	25	31	21	13	10	10
Folketrygdfondet	2 199	2 784	3 716	4 242	4 310	4 526
Folketrygdens arbeidsmarkedsfond ...	-	-	-	964	977	980
Passiva i alt	2 224	2 815	3 737	5 219	5 297	5 516

1) Fra 1972 inkl. Folketrygdens arbeidsmarkedsfond. Den del av folketrygdens midler som forvaltes av Rikstrygdeverket er ikke med i statistikken. Denne del utgjorde pr. 31/12 1969 973 mill.kr., pr. 31/12 1970 1 064 mill.kr. og pr. 31/12 1971 1 404 mill.kr.

Emisjoner av ihendehaverobligasjoner i april 1973

(Forrige månedsmelding ble offentliggjort i SU nr. 18, 1973)

Ifølge Statistisk Sentralbyrås kredittmarkedstatistikk ble det i april 1973 emittert ihendehaverobligasjoner for 1 211 mill.kr. i norske kroner, og for 74 mill. kr. i utenlandsk valuta. Av de emitterte statsobligasjoner overtok Postgirokontoret for 600 mill.kr. (6% 1973), Folketrygdfondet for nær 266 mill.kr. (5 3/4% og 6% 1973), sparebanker for nær 90 mill.kr. (5 3/4% og 6% 1973), forretningsbanker for nær 61 mill.kr. (5 3/4% og 6% 1973), forsikringsselskaper for vel 18 mill.kr. (5 3/4% og 6% 1973) og andre for vel 6 mill.kr. (6% 1973). Emisjoner i utenlandsk valuta gjaldt Bergen Kommunes 7 1/2% lån lagt ut i Luxembourg.

Emitterte ihendehaverobligasjoner. Mill.kr.

Låntakere	1972		1973	
	April	Jan.-april	April	Jan.-april
A. Emisjoner i alt	237	2 014	1 285	4 284
B. Emisjoner i norske kroner	138	1 573	1 211	3 972
Statskassen	54	708	1 041	3 050
Kommunekasser	-	-	15	15
Statsbanker	22	142	15	28
Kredittforeninger o.l.	7	484	39	525
Herav realkredittforeninger	7	168	10	110
Statsforetak	20	45	20	70
Kommuneforetak	20	100	81	195
Private foretak	15	94	-	89
C. Emisjoner i utenlandsk valuta ¹⁾ ...	99	441	74	312
Kommunekasser	99	230	74	166
Statsbanker	-	211	-	-
Statsforetak	-	-	-	146

1) Beregnet etter gjennomsnittlig valutakurs i vedkommende måned.

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 3, 1973

Tallene er mottatt i tiden 16/5 - 21/5 1973 og er foreløpige. De vil eventuelt bli korrigert i Statistisk månedshefte. Der vil man også finne nærmere forklaringer til tallene og alle korreksjoner av eldre tall.

Tall i parentes gjelder måneden (kvartalet, uken) før.

D a n m a r k (tabell 80)

Arbeidsløyse Kol. A. April 30,3 (24,1)

S t o r b r i t a n n i a (tabell 82)

Reuter's råvareindeks, uketall 14/5-18/5 193 (191)

F r a n k r i k e (tabell 83)

Arbeidsløyse " A. Mars 377,7 (400,0)

Produksjonsindeks, industri " B. Mars 190 (188)

Øyeblikkelig rente på statsobligasjoner . " E. Mars 7,51 (7,37)

V e s t - T y s k l a n d (tabell 84)

Arbeidsløyse " B. April 240,7 (286,6)

Konsumprisindeks " I. April 142 (141)

S a m b a n d s s t a t e n e (tabell 86)

Sysselsetting " B. April 83300 (82800)

Arbeidsløyse " C. April 4200 (4500)

Detaljomsætning " E. April 41,3 (41,9)

Moody's råvareindeks, uketall 14/5-18/5 142 (139)

Engrosprisindeks " J. April 138 (137)

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå hittil i mai 1973

I serien Norges offisielle statistikk:

Finansinstitusjoner 1971. Sidetall 115. Pris kr. 9,00

Industristatistikk 1971. Sidetall 157. Pris kr. 9,00

Regnskapsstatistikk 1971. Engroshandel. Sidetall 49. Pris kr. 8,00

Faste publikasjoner fra Statistisk Sentralbyrå

Statistisk månedshefte. Pris: Årsabonnement kr. 25,00

Pr. hefte " 2,50

Månedsstatistikk over utenrikshandelen.

Pris: Årsabonnement kr. 30,00

Pr. hefte " 3,00